Maa- ja metsätalousministeriö Neuvostoraportti EU/12/2024-MMM-81

Fallenius Sanna-Helena, Kallio Matias, Kytölä Tapio Ratasvuori Heta 26.9.2024

Maatalous- ja kalastusneuvoston 23.9.2024 neuvostoraportti

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 23.9.2024

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontui Brysselissä 23.9.2024.

Neuvosto keskusteli yhteisen maatalouspolitiikan CAP-suunnitelmien toisen vuoden toimeenpanosta sekä tarpeesta yksinkertaistaa ja joustavoittaa järjestelmää. Jäsenvaltiot kokivat CAP-suunnitelmien tulosperusteisen mallin hyvänä lähtökohtana maatalouspolitiikan toteuttamiselle, mutta moni kaipasi enemmän joustoa ja yksinkertaistamista tukijärjestelmän toimeenpanoon. Monissa jäsenvaltioissa on ollut haasteita uuden mallin toimeenpanossa eikä tavoitteena ollut järjestelmien yksinkertaistaminen tai valvontojen väheneminen ole toteutunut riittävästi.

Maatalous- ja kalastusneuvostossa keskusteltiin vuotta 2025 koskevista kalastusmahdollisuusneuvotteluista Yhdistyneen kuningaskunnan, Norjan ja rannikkovaltioiden kanssa. Ministerit toivoivat, että neuvotteluissa löydetään tasapainoinen ratkaisu ja ne saataisiin ajoissa päätökseen. Lisäksi keskusteltiin kolmannesta muutoksesta vuoden 2024 kalastusmahdollisuuksia koskevaan asetukseen. Espanja ei ole tyytyväinen komission esittämään muutokseen, koskien sardellin kalastusta, koska sillä olisi valtavat sosioekonomiset seuraukset. Espanja sai tukea monelta jäsenvaltiolta mutta asiassa ei varsinaisesti päästy minkäänlaiseen lopputulokseen.

Maatalouden markkinatilannetta koskien epäsuotuisat sääolosuhteet, kuten rankkasateet, tulvat ja kuivuus, sekä eläintaudit heikentäneet tuotantoa tietyillä alueilla. Toisaalta markkinaolosuhteet ovat vakautuneet ja sääolosuhteet ovat olleet tietyillä alueilla melko vakaat. WTO-kiista Kiinan kanssa, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja Lähi-Idän tilanne vaikuttavat maa-talousmarkkinoiden tilanteeseen.

Neuvoston muissa asioissa käsiteltiin metsien tilan seurantaa koskevaa ehdotusta. Kirjallisesti Suomen aloitteesta tehtyyn tiedotusasiaan metsien tilan seurannasta oli yhtynyt 12 jäsenvaltiota. Lisäksi kokouksessa aloitteen ajatuksia tukivat suullisesti Belgia, Bulgaria, Italia, Kreikka, Puola ja Saksa. Neuvoston muissa asioissa käsiteltiin myös useita muita eri jäsenvaltioiden nostamia tiedotusasioita.

1. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 13192/24 mukaisesti.

2. A-kohtien hyväksyminen

a) Muut kuin lainsäädäntöasiat

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 13489/24 mukaisesti.

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 13545/24 mukaisesti.

<u>Muut kuin lainsäädäntöasiat</u>

3. Tilannekatsaus YMP:n strategiasuunnitelmien toiseen täytäntöönpanovuoteen (13126/24) (Fallenius)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
Keskustelu

Puheenjohtajavaltio viittasi tausta-asiakirjaansa ja siinä esitettyihin kysymyksiin. Puheenjohtaja totesi, että jäsenvaltioilla on nyt kokemusta CAP-suunnitelmien toimeenpanosta jo toisena vuonna. Puheenjohtaja totesi, että heillä on kaksi tavoitetta päivän keskustelulle. Viimeksi neuvosto kävi keskustelun asiasta joulukuussa 2023 Espanjan kaudella ja puheenjohtajavaltio haluaa jatkaa tätä keskustelua. Toiseksi Unkari haluaa ottaa keskustelun tulokset huomioon, kun se luonnostelee neuvoston päätelmiä maatalouden tulevaisuudesta. Puheenjohtaja viittasi myös kevään maataloustuottajien protesteihin ja hallinnolliseen takkaan. Hallinnolliseen taakkaan keskittyy myös Latvian ja Liettuan muiden asioiden kohdat, jotka käsitellään samassa yhteydessä.

Puheenjohtaja totesi, että viime vuoden arvioinnin ja keskustelun jälkeen työssä on päästy eteenpäin. Valvontaa on tehostettu ja suurin osa maksueristä on saatu hoidettua.

Puheenjohtajavaltion kysymykset kuuluivat:

1. *Mitkä uuden täytäntöönpanomallin osat olivat kansallisille viranomaisille haastavimpia toteuttaa ohjelmakauden toisena vuonna, mukaan lukien uusien teknologioiden käyttö valvontajärjestelmässä? Miten uusi malli vaikutti lopullisille edunsaajille suoritettavien maksujen ajoitukseen?*
2. *Mitä nykyisen järjestelmän osia on kahden ensimmäisen täytäntöönpanovuoden aikana saatujen kokemusten perusteella muutettava, jotta täytäntöönpanoon liittyviin haasteisiin voidaan vastata?*

Latvia esitteli ensiksi CAP-keskustelun yhteydessä keskusteltavan muiden asioiden asiansa. Kyse on Latvian mukaan huolestuttavasta tilanteesta. Maanviljelijöiden mielenosoitukset liittyivät myös maatalouspolitiikan yksinkertaistamiseen ja on hyvin tärkeää yksinkertaistaa hallintoa. Strategiasuunnitelmien toteuttaminen ja niiden muuttaminen ovat edelleen pitkiä ja monimutkaisia prosesseja. Korkea korkotaso ja Ukrainan sota ovat johtaneet siihen, että tuottajien valinnanvara on kutistunut ja Latvia on huolissaan tulevaisuudesta. Nyt on jo selvää, että joihinkin suunniteltuihin välitavoitteisiin (*engl. milestones*) ei päästä ja tähän tarvittaisiin joustoa. Latvia myös totesi, että tukien uudelleenkohdentaminen I pilarissa suorien tukien ja sektoritoimenpiteiden välillä on turhan rajoitettua. Latvia viittasi puheenvuorossaan myös Liettuan esiin nostamaan muiden asioiden kohtaan, joka koskee maaseuturahastosta rahoitettavia investointeja. Tavoitteena tulisi olla tilojen tukeminen ja kehittäminen.

Latvia kiitti kaikkia asiakohtaansa tukevia jäsenvaltioita ja esitteli muutamia esimerkkejä toivottavasti toimista, joita se esittää tausta-asiakirjassaan. Latvia totesi muun muassa, että he korostivat yksikkö-

tukien määrittämisen ongelmia jo reformia valmisteltaessa ja nyt tilanne osoittaa, että he olivat oikeassa. Yksikkötukien määrittäminen on ongelmallista erityisesti ei pinta-alaperusteisissa tuissa (*engl. non-IACS*). On myös monia ulkoisia tekijöitä, jotka vaikuttavat toimeenpanoon ja joiden myötä tulee poikkeamia asetetuista tavoitteista. Tähän syynä on suunnitelmien kompleksisuus ja liika yksityiskohtaisuus. Latvia totesi, että sinänsä CAP-asetukset mahdollistaisivat strategisemman otteen, mutta komissio vaatii jokaisesta pienestä poikkeamasta perusteluja. Kyse on Latvian mukaan puhtaan matemaattisesta kaavasta eikä poikkeamat aiheuta riskiä EU-rahastolle. Lisäksi Latvia toivoi, että vuosittaisia tuloksellisuuskertomuksia (*engl. annual performance review APR*) yksinkertaistetaan. Lisäksi Latvia toivoi kahta ensimmäistä toimeenpanovuotta harjoitusvuosiksi. Latvia oli luottavainen, että turhaa hallinnollista taakkaa vähentämällä CAP:ia voidaan aidosti yksinkertaistaa.

Liettua esitteli oman muiden asioiden kohtansa. Aluksi Liettuan totesi, että CAP-suunnitelmien toisen vuoden toimeenpano antaa syytä optimismille, mutta on kuitenkin selvinnyt millaisissa toimenpiteissä ei päästä tavoitteisiin. Liettua totesi, että ei ole optimistinen EU:n yhteisen tavoitteen saavuttamisesta luomutuotannon lisäämiselle ja maisemapiirteiden lisäämiselle. Lisäksi Liettua totesi, että CAP-suunnitelmien muutosprosessin pitäisi olla joustavampi ja strategiasuunnitelmien aidosti strategisempia. Täytäntöönpanon raportointiprosesseja tulee kehittää. Esimerkiksi määräaika vuosittaisille toimeenpanoraporteille on liian aikainen. Yksityiskohtien määrä on aivan liian korkea ja jäsenvaltiot joutuvat perustelemaan pieniäkin poikkeamia. Liettua totesi omasta aloitteestaan, että heille on käynyt selväksi, että maaseuturahaston investointituki sisältää rajauksia, mitä tulee siitä rahoitettujen maatalouskoneiden käyttöön. Koneita voi käyttää vain investointihakemuksessa mainittuihin käyttötarkoituksiin. Sinänsä ei ole suoraa kieltoa mennä tämän yli, mutta asia on selvinnyt komission auditointiraporteista. Liettuan mukaan uudessa toimeenpanomallissa pitäisi ajatella uudella tavalla. Koneita pitäisi voida käyttää laajemmin ilman pelkoa sanktioista.

Komissaari Wojciechowski totesi puheenvuoronsa aluksi, että viime aikojen tulvat ovat aiheuttaneet kammottavaa tuhoa ja otti osaa turmassa menehtyneiden omaisten suruun. Komissio tekee kaikkensa auttaakseen tilanteessa.

Komissaari totesi, että kaikista maatalousalaa koetelleista haasteista huolimatta CAP-suunnitelmien toimeenpano edistyy suunnitellusti. Esimerkiksi eko-järjestelmiin on sitoutunut suunnitellun mukaisesti viljelijöitä. Komissio sanoi huomioineensa Latvian esiin nostaman asian, mutta totesi, että sinänsä jäsenvaltiot ovat tyytyväisiä tulosperusteiseen malliin. Yleisesti kaivataan vain järjestelmän hienosäätöä. Komissio etsii vastauksia tähän. Komissaari piti Liettuan esiin nostamaa asiaa kiinnostavana ja totesi, että komission pitäisi pohtia asiaa vakavasti.

Komissaari totesi, että komissio järjestää jäsenvaltioiden asiantuntijoille työpajan vuosittaisista tuloksellisuuskertomuksista. Ideana on käytännönläheinen lähestymistapa ja helpottaa sen avulla vuoden 2024 raportointia. Komissaari totesi, että ensimmäisen vuoden kokemukset osoittivat, että vuosittainen tuloksellisuusraportointi on haastavaa kaikille osapuolille. Komissio on pohtinut, miten järjestelmästä saataisiin virtaviivaisempi ja komissio aikoo aloittaa tästä keskustelut jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa. Tähän liittyen komissio aikoo antaa ehdotuksen muutoksiksi delegoidun asetuksen, jossa määritellään vähämerkityksellisen poikkeaman raja-arvot (*engl. de minimis threshold*). Asiantuntijaryhmän kokoukset järjestetään 3.10. ja 14.11. Muutokset pitäisi olla hyväksyttyinä helmikuussa 2025. Komissaari huomautti, että perusasetusten valossa ei ole mahdollista olla antamatta vähennyksiä, mikäli poikkeamia ei ole perusteltu riittävästi. Kuitenkin komissio ei ole aikeessa määrätä takaisinperintöjä koskien varainhoitovuoden 2023 yksikkötukien poikkeamia. Komissaari totesi, että komissio on toiminut voimassa olevan lainsäädännön puitteissa tuloksellisuuden raportoinnissa. Komissaari totesi, että investointien osalta jäsenvaltiot eivät juurikaa ole käyttäneet CAP-strategia-asetuksen artiklaa 134, joka tarjoaa lisäjoustoa. Komissaari totesi myös, että kaikkien yhteinen intressi on, että politiikka toteuttaa tavoitteitaan. Se on vahvin argumentti, jolla voidaan taata CAP:n budjetti tulevaisuudessa.

Mikäli tulosten välitavoitteita ei saavuteta pitää olla korjaavia toimenpiteitä. Monessa tapauksessa näin tehdään ja CAP-suunnitelmia muutetaan. Lisäksi komissiolle todetaan moneen kertaan, että

suunnitelmat ovat liian yksityiskohtaisia. Komissaari kuitenkin vakuutti, että komissio on sitoutunut yksinkertaistamiseen. Lopuksi komissio vielä vetosi jäsenvaltioihin, että yksinkertaistamisesta tarvitaan myös kansallisella tasolla.

Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa toistui kautta linjan tarve **toimeenpanon yksinkertaistamiselle ja strategiasuunnitelmien strategisemmalle otteelle**. Tulosperusteinen malli koetaan yleisesti hyvänä mallina, mutta sen toteutus kaipaa yksinkertaistamista. Monessa puheenvuorossa nousi esiin, että ensi kevät näyttää toden teolla, miten järjestelmä toimii.

Latvian tiedotusasiaa tuki jo alun perin laaja 21 jäsenvaltion joukko ja moni toisti tukensa keskustelussa. Muutamat uusi jäsenvaltio tuki aloitetta myös suullisesti.

Monessa puheenvuorossa korostui, että CAP-suunnitelmaa tehdessä on ollut vaikea ennustaa **toimenpiteiden suosiota** ja toimintaympäristön muutoksia. Monella on haasteita päästä asetettuihin tavoitteisiin ja niiden muutosprosessiin kaivattiin joustavuutta.

Yksinkertaistamista kaivattiin **vuosittaisiin tuloksellisuuskertomuksiin**. Muutamassa puheenvuorossa todettiin, että komissio ei ole hyväksynyt jäsenvaltioiden perusteluja ja useassa puheenvuorossa todettiin vaadittujen perusteluiden olevan liian yksityiskohtaisia. Pitäisi noudattaa periaatetta ”need to know” ei ”nice to know”. Keskustelussa nostetiin esiin mahdollisuus määrittää minimi ja maksimi yksikkötuille, jotta saataisiin joustavuutta lisää.

Yhdessä puheenvuorossa peräänkuulutettiin ennustettavuutta ja pysyvyyttä. Uusi CAP-kausi on nurkan takana ja toimeenpanolle ei saa jättää liian vähän aikaa.

Muutamat jäsenvaltiot nostivat esiin **valvontajärjestelmien laadunarvioinnin**, joka on erityisesti alueellisen hallinnon jäsenvaltioissa erityisen haastava. Näissä jäsenvaltioissa nähtiin myös haastavana CAP-suunnitelman muutokset ja prosessiin toivottiin joustoa.

Keskustelussa nousi myös tarve hyödyntää paremmin digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Valvonnoissa tämä olisi otettava käyttöön ja tuplavalvontoja vähentää. Koko uudistuksen ideana kun oli vähentää valvontaa, mutta näin ei ole käynyt. Toisaalta eräässä puheenvuorossa nähtiin paikkaan sidotut valokuvat haastavina. Ne eivät ole saaneet viljelijöiden hyväksyntää.

Monessa puheenvuorossa viitattiin viimeaikaisiin luonnonmullistuksiin. Eräässä puheenvuorossa todettiin, että kakkospilarista pitäisi voida ottaa rahaa tällaisten katastrofien hoitoon.

Keskustelussa nostettiin esiin myös susien aiheuttamat haasteet maataloudelle ja toivottiin, että komission ehdotus Bernin sopimuksen muuttamiseksi **suden suojelustatuksen** osalta menisi eteenpäin.

Suomen puheenvuorossa todettiin, että Suomessa CAP-suunnitelman toimeenpano on sujunut melko hyvin ja tuensaajat ovat hakeneet tukia hyvin vilkkaasti. Toimintaympäristön muutos CAP-suunnitelman laatimisen jälkeen aiheuttaa kuitenkin ongelmia joidenkin CAP-suunnitelman tavoitteiden saavuttamissa. Suomi nosti esimerkiksi investoinneista talouden tiukan tilanteen näkymisen varovaisuutena, ja lisäksi metsäkatoasetuksen toimeenpano on aiheuttanut suurta epävarmuutta naudanlihantuottajille. Suomi totesi odottavansa edelleen komissiolta pikaista ohjeistusta asiassa.

Suomi korosti myös, että CAP-suunnitelmissa on pyrittävä aiempaa strategisempaan lähestymistapaan. Valitettavasti joustamattomuus, monimutkaisuus ja yksityiskohtaisuus ovat edelleen vallitsevia uudessa toimeenpanomallissa. Esimerkiksi valvontaa ei ole pystytty vähentämään johtuen hallintojärjestelmän vakavista puutteista ja rahoitusoikaisuja koskevista komission ohjeista. Erityisesti järjestelmän laadunarviointi on aiheuttanut lisää taakkaa. Tällä hetkellä valvotaan kahteen kertaan, sekä satelliitilla että edellisellä kaudella käytössä olleilla keinoilla. Suomi totesi myös, että uusi järjestelmä on siirtänyt useiden tukien maksua aiemmin totutusta. Suomi totesi myös tukevansa Latvian esiin nostamaa asiaa. Tuloksellisuuskertomusta pitää yksinkertaistaa ja sen kautta toimitettavia tietoja vähentää. Lisää joustoa tarvittaisiin yksikkötukien asettamiseen sekä IACS- että ei-IACS –tukiin. Suomi nosti myös esiin Bernin sopimuksen muutoksen ja toivoi edistystä asiassa.

Komissaari vastasi jäsenvaltioille toteamalla, että CAP-uudistus tehtiin hyvin erilaisessa poliittisessa ympäristössä ennen Venäjän hyökkäyssotaa sekä muita epävakauttavia tekijöitä. Sään ääri-ilmiöt ovat voimistuneet. Komissaari totesi, että viljelijät ovat hyötyneet uudesta järjestelmästä mm. lisätuloina ekojärjestelmästä. Lisäksi komissio on jo tehnyt yksinkertaistamista esimerkiksi viime kevään harjoituksessa, jossa vähennettiin merkittävästi alle 10 ha tilojen valvontataakkaa. Komissaari korosti, että viljelijöiden taakan vähentäminen ei aina tarkoita sitä, että hallinnon byrokratia vähenisi. Tästä hyvä esimerkki on GAEC8:n yksinkertaistaminen. Komissaari toisaalta yhtyi näkemykseen, että suunnitelmien tulisi olla strategisempia. Voisiko esimerkiksi suunnitelman jakaa kahteen osaan, joista toinen olisi strategisempi ja toinen operatiivisempi. Toisessa olisi sitten enemmän joustoa tehdä muutoksia. Komissaari totesi, että tätä tulevan komission tulee pohtia. Komissaari totesi vielä lopuksi, että CAP:n kriisinhallintaa pitää kehittää.

Puheenjohtajavaltio veti keskustelun yhteen toteamalla, että strategiasuunnitelmien toimeenpanoon tarvitaan lisää joustavuutta. Tämä nousi enemmistön puheenvuoroissa esiin. Joustoa kaivataan yksikkötukiin ja poikkeamiin. Nämä tarjoavaisivat yksinkertaistamista niin hallinnolle kuin viljelijöille. Puheenjohtaja totesi, että keskustelua hyödynnetään neuvoston päätelmien laadinnassa.

KALASTUS

4. **EU-UK: vuotta 2025 koskevat vuotuiset neuvottelut kalastusmahdollisuuksista (12806/24) (Ratasvuori)**
   Keskustelu

5. **EU, Norja ja rannikkovaltiot: vuotta 2025 koskevat vuotuiset neuvottelut (12807/24 + COR 1 REV 1) (Ratasvuori)**
   Keskustelu

Asiakohdat käsiteltiin yhdessä.

Puheenjohtaja kertoi kyseessä olevan tärkeät neuvottelut. Komissio tulee neuvottelemaan työryhmässä viimeisteltävän kannan mukaisesti, johon ministerit saivat nyt esittää toiveitaan.

Komissaari Wojciechowski kertoi komission tavoitteista tulevissa neuvotteluissa. Yhdistyneellä Kuningaskunnalla on yhä konservatiivinen agenda ja myös Norjan kassa välit ovat kireät. Komissaari korosti, että EU:n on oltava yhtenäinen. Komissio aikoo viedä eteenpäin EU:n intressejä, yhteisen kalastuspolitiikan kolme pilaria huomioon ottaen. Komissio tulee ehdottamaan riittävää joustavuutta hallintosuunnitelmiin, vaikka Yhdistynyt kuningaskunta ei niitä enää tunnusta. Norjan kanssa on hankaluuksia kiintiövaihtojen suhteen. Kalastusta pitää tietyillä alueilla rajoittaa Itämeren läntisen silakan elvyttämiseksi. EU:n historiallisia oikeuksia tulisi kunnioittaa ja Huippuvuorten kalastus pitäisi mahdollistaa. Rannikkovaltioiden suhteen komissio tavoittelee vakautta. Norjan ja Färsaarten kanssa tilanne on jännittynyt. Komissio on vedonnut korkealla tasolla, että makrillin ylikalastus saataisiin loppumaan. Komissio on ehdottanut muutoksia asetukseen tietyistä kalakantojen säilyttämiseksi toteutettavista kestämättömän kalastuksen salliviin maihin liittyvistä toimenpiteistä (1026/2012), jotta voitaisiin tehokkaasti puuttua ylikalastukseen.

Jäsenvaltiot toivat esille toiveitaan ja painopisteitään neuvotteluihin. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa korostui toive saada neuvottelut ajoissa päätökseen. Lisäksi painotettiin kestävää, yhteisen kalastuspolitiikan periaatteisiin ja tieteelliseen neuvoon perustuvaa kalavarojen hallinnointia, vesille pääsyn mahdollistamista sekä historiallisten oikeuksien kunnioittamista. Myös pitkän aikavälin strategiaa kolmansien maiden suhteen toivottiin. Yksi jäsenvaltio ilmaisi olevansa huolissaan nollakiintiöiden määrän kasvusta.

Puheenjohtaja totesi edessä olevan mielenkiintoiset ja vaikeat neuvottelut. Neuvosto pani merkille aiheesta käydyn keskustelun.

6. **Neuvoston asetus unionin vesillä ja unionin kalastusaluksiin tietyillä unionin ulkopuolisilla vesillä sovellettavien tiettyjen kalakantojen kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuosiksi 2024, 2025 ja 2026 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2024/257 muuttamisesta (kolmas muutos) (13476/24) (Ratasvuori)**
   Keskustelu

Puheenjohtaja kertoi kyseessä olevan tärkeät pyyntimahdollisuudet, joihin komissio ehdottaa merkittäviä leikkauksia, erityisrajoituksia ja kiintiövaihtojen kieltoa.

Espanja oli hyvin tuohtunut komission ehdotuksesta. Espanja toivoi, että odotettaisiin kansainvälisen merentutkimuslaitoksen (ICES) vertaisarvioinnin tuloksia. Espanja muistutti, että tuomioistuin on ottanut kantaa yhteisen kalastuspolitiikan kaikkien kolmen pilarin yhteensovittamisesta.

Espanja sai tukea Portugalilta, Italialta, Ranskalta (kiintiövaihtojen sallimisen suhteen), Kyprokselta, Liettualta, Tanskalta, Kreikalta, Irlannilta, Maltalta, Alankomailta, Latvialta, Belgialta ja Kroatialta. Muilla jäsenvaltioilla kuin Portugalilla, ei ollut suoraa intressiä sardellin kalastukseen Cádizin lahdella. Monessa tukipuheenvuorossa korostettiin, että kiintiöt pitäisi asettaa tieteellisen neuvon mukaisesti mutta myös sosioekonomiset näkökohdat tulisi ottaa huomioon.

Komissaari Wojciechowski toi esille, että komissio on tehnyt nimenomaan ICESin neuvon mukaisen ehdotuksen. Komissaari huomautti, että ICES on jo vuosia sitten tuonut esille, että kalastuspainetta Cádizin lahdella tulisi vähentää. Komissaari toi esille, että alueella on kalastettu reilusti yli tieteellisen suosituksen jo useana vuonna. Lisäksi komissio on jo tehnyt myönnytyksiä jäsenvaltioiden suuntaan, kunnioittaessaan neuvostossa päätettyä väliaikaista kiintiötä. Kiintiövaihtojen kieltämisen taustalla on liian suuri kalastuspaine. Komissaari toi esille, että yhteiskunnallisia vaikutuksia voitaisiin lieventää kalastamalla sardellia läntisellä alueella, jossa kalaa esiintyy paljon. Kyse on siis kansallisesta kalastuksen hallinnoinnista. Komissaari huomautti, että Itämerellä noudatetaan kestävän enimmäistuoton rajaa vuosittain ja ei voida soveltaa erilaisia standardeja muualla.

Puheenjohtaja toivoi vastuuntuntoisen ratkaisun löytymistä ja totesi neuvoston käyneen keskustelua sardellin kalastusmahdollisuuksia koskevasta muutoksesta.

MAATALOUS

7. **Markkinatilanne erityisesti Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyksen jälkeen (13490/24) (Kallio)**
   Komission ja jäsenvaltioiden tiedotusasia
   Keskustelu

Komissaari Wojciechowski kävi läpi EU:n maatalousmarkkinoiden tilannetta. Elintarvikkeiden hintainflaatio on ohittanut pahimman vaiheen. Vaihtelevat sääolosuhteet, joista on tullut tavanomainen asia, ovat vaikuttaneet satonäkymiin kielteisesti. Maatalousala on kärsinyt sekä kuivuudesta että tulvista. Komissaari kertoi Ukrainan tuonnin ylittäneen alkuperäiset ennusteet. Komissio arvioi tuontimääriä keväällä solmitun ATM-säännöstön mukaisesti. Komissaarin mukaan EU:n maatalousmarkkinoilla lähdetään vuoteen 2025 melko hyvistä asemista. Komissaari teki joitakin nostoja eri tuotantosuunnista. Sokerin hinta on lähtenyt laskemaan, mutta se on edelleen tavallista markkinahintaa korkeammalla. Oliiviöljyn osalta tuotanto on palaamassa kohti normaalia tasoa. Viinialalla kulutus on laskenut ja myös tuotanto on entistä haasteellisempaa muuttuvien sääolosuhteiden vuoksi. Naudanlihamarkkinat ovat melko vakaat. Sianlihamarkkinoilla hinnat ovat keskiarvoa korkeammalla, mutta vienti erityisesti Kiinaan on heikentynyt. Siipikarjan tuotanto EU:ssa kasvaa. Yhteenvetona komissaari totesi, että monien signaalien perusteella EU:n maatalousmarkkinoilla ollaan palaamassa vakaampaan tilanteeseen. Hintataso on hyvä 5 vuoden keskiarvoon verrattuna. Maatalousmarkkinoilla kohdataan kuitenkin edelleen useita haasteita, kuten edelleen verrattain korkea energian hinta, eläintaudit (erit. sinikielitauti), kauppakiistat Kiinan kanssa sekä muuttuva ilmasto. Heinäkuussa on myönnetty tukea kolmelle jäsenvaltiolle hallavahingoista johtuen ja sen jälkeen useampi jäsenvaltio on toimittanut komissiolle pyyntöjä saada tukea EU:n maatalousvarannosta ja tätä koskeva komission päätös on pian

tulossa. Komissaari kehotti jäsenvaltioita toimittamaan tarkkoja tietoja aiheutuneista vahingoista ja muistutti, että maatalousvarannon koko on rajallinen. Keskustelun lopuksi komissaari esitti osanottonsa Keski-Euroopan tulvien uhreille.

Suomi kertoi, ettei markkinatilanteessa ole tapahtunut suuria muutoksia. Tilanne jatkuu suhteellisen vakaana ja rauhallisena. Tuotantopanosten hinnat, lannoitteita lukuun ottamatta, ovat jatkaneet alentumistaan, mikä on hyvä asia. Suomessa oli hyvin kuiva kevät, eikä sadetta saatu juuri siihen kriittiseen aikaan, kun kasvit olivat tärkeässä kehitysvaiheessa. Tällä on ollut vaikutusta viljasadon laatuun ja määrään, joka on parhaimmillaankin keskimääräinen. Alueelliset vaihtelut ovat myös hyvin suuria. Pitkään korkealla tasolla olleet lainojen korot koko maataloussektoria koskeva ongelma. Korkeat korot ovat usein juuri huomattavia investointeja tehneiden nuorten viljelijöiden ongelma ja vaarantavat tuotannon jatkumisen kannattavana. Viljelijöiden lainansaannin turvaamiseen tulisi kiinnittää huomiota. Lainojen korkeat korot ja inflaatio kuuluivat muidenkin jäsenvaltioiden puheenvuoroissa.

Keskustelussa muutkin jäsenvaltiot kuvasivat maatalousmarkkinoiden tilannetta omien tilanteidensa kautta. Vaikeat sääolosuhteet (halla, tulvat ja kuivuus) ovat haitanneet maataloustuotantoa monilla alueilla. Eräs jäsenvaltio kertoi kärsivänsä jopa luonnonkatastrofista. Jäsenvaltiot kertoivat esimerkiksi vilja-alan vaikeasta tilanteesta. Eräässä merkittävässä jäsenvaltiossa liiat sateet ovat laskeneet satotasoja 15-25 prosenttia, ja yksittäisillä tiloilla tilanne on vieläkin huonompi. Viinintuottajamaiden puheenvuoroissa kuului huoli kustannuksen noususta ja kulutuksen vähentymisestä, mikä on vähentänyt kannattavuutta. Muutama jäsenvaltio vetosi maatalousvarannon käyttöön, ja toivottiin myös keskustelua sen käytön pelisäännöistä ja riskienhallinnan kehittämisestä. Toisaalta osa jäsenvaltioista kertoi sääolosuhteiden olleen suotuisia ja satonäkymien näyttävän kohtalaisen hyviltä. Kriisien hallinnoinnissa korostettiin myös varautumisen merkitystä.

Moni jäsenvaltio vaati metsäkatoasetuksen lykkäämistä tai peräänkuulutti pikaista ratkaisua sen toimeenpanoon.

Moni jäsenvaltio toi esille Kiinan tekemän WTO-tutkinnan maito-alan osalta. Vedottiin komissioon, että se puolustaisi EU:n etua mahdollisimman tiukasti. Muutama jäsenvaltio vaati tuontikieltojen laajentamista koskemaan laajempaa joukkoa Venäjän maataloustuotteita.

Huolet leviävistä eläintaudeista ja kuuluivat jäsenvaltioiden puheenvuoroissa. Sinikielitauti ja afrikkalainen sikaruttoa aiheuttavat vaikeita tilanteita jäsenvaltioissa. Toisaalta Ruotsissa afrikkalaisesta sikarutosta on päästy eroon, josta Suomi onnitteli naapurivaltiota puheenvuorossaan.

Moni jäsenvaltio korosti Suomen tavoin Ukrainan tukemisen merkitystä. Suomi totesi, että tilanteen kehittyminen Ukrainan maataloussektorilla vaatii jatkuvaa seurantaa ja EU:n päättäväisiä toimia, jotta Ukrainan rooli kansainvälisen ruokaturvan edistäjänä ei heikenny. Eräs jäsenvaltio muistutti Mustan Meren vientireitin herkästä tilanteesta ja osoitti huolta siitä, että Venäjä on pommittanut hiljattain vientialuksia. Solidaarisuuskäytävien merkityksestä muistutettiin. Ukrainan kaupan osalta kuultiin myös kriittisiä puheenvuoroja, joissa esimerkiksi kerrottiin siipikarjanlihan lisääntyneestä tuonnista. Todettiin myös Moldovan kärsivän sodasta, mikä pitäisi huomioida EU:n tukitoimissa. Sodan vaikutusten nähtiin edelleen nostavan tuotantopanosten hintaan. Myös Lähi-Idän sodan kerrottiin heiluttavan maatalousmarkkinoita.

Muut asiat

Maatalous

8.

a) Yhteinen maatalouspolitiikka (YMP) ja uuden täytäntöönpanomallin toimivuus (13500/24) (Fallenius)
Latvian tiedotusasia, jota Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Kreikka, Kroatia, Kypros, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomen, Tanska, Tšekki ja Viro tukevat

Asiakohta käsiteltiin asiakohdan 3 yhteydessä.

b) Maaseuturahastosta rahoitettujen investointien käyttö (13526/24) (Fallenius)
Liettuan tiedotusasia, jota Bulgaria, Espanja, Latvia ja Viro tukevat

Asiakohta käsiteltiin asiakohdan 3 yhteydessä

c) FAO:n metsäkomitean 27. istunto (COFO27) (Rooma, 22.–26. heinäkuuta 2024) (13424/24) (Kytölä)
Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

d) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset
Metsien tilan seurannan eteneminen (13550/1/24 REV 1) (Kytölä)
Suomen tiedotusasia, joka annetaan Itävallan, Ranskan, Ruotsin, Slovenian ja Suomen puolesta ja jota Kroatia, Latvia, Liettua, Portugali, Romania, Slovakia ja Tšekki tukevat

Puheenjohtaja aloitti kertomalla FAO:n metsäkomitean 27. istunnosta (COFO 27), joka oli 22. -27. heinäkuuta 2024 Roomassa Italiassa samanaikaisesti yhdeksännen Maailman metsäviikon (WFW 2024) kanssa. COFO 27:n ja WFW 2024:n teemana oli "Metsäratkaisujen vauhdittaminen innovaatioiden avulla". COFO 27:ssä oli paikan päällä noin 1 000 osanottajaa, jotka edustivat 120:tä jäsenvaltiota ja 30:tä tarkkailijajärjestöä ja toiset 5 000 seurasivat keskusteluja verkossa.

Komission varapuheenjohtaja Maroš Šefčovič kiitteli jäsenvaltioiden ja komission hyvää yhteistyötä kokouksessa. Hän piti maailman metsien tilaa tärkeänä ruokaturvalle ja näki metsien olevan keskiössä konfliktien ratkaisemisessa. Hän mainitsi myös biotalouden ja sitoutumisen kestävään metsien käyttöön.

Suomi aloitti keskustelun kiittämällä puheenjohtaja metsien monitorointiehdotuksen hyvästä käsittelystä työryhmässä. Suomi on pitänyt tärkeänä asetusehdotuksen tavoitetta edistää näyttöön perustuvaa päätöksentekoa ja metsätietojen harmonisointia.

Suomen mukaan usean maan tiedotusasialla haluamme kuitenkin tuoda esiin, että ehdotuksen käsittely tarvitsee vielä merkittävästi lisää työtä. Tällä hetkellä on useita tulkinnanvaraisia kysymyksiä. Ne koskevat kustannuksia, toteutettavuutta ja täytäntöönpanoa. Tulkinnanvaraista on myös, miten tietoa aiotaan hyödyntää.

Olemassa olevia rakenteita, kuten kansallisia metsäinventointeja, on käytettävä perustana päällekkäisyyden välttämiseksi. Moni ehdotuksessa olevista delegoidusta ja täytäntöönpanoasetuksista menee liian pitkälle. Metsiä koskevia lisätietoja ei indikaattoreiden keskeneräisyyden takia tulisi sisällyttää kokonaisuuteen, Suomi totesi.

Puheenvuoron käytti Suomen lisäksi 16 jäsenvaltiota. Puheenvuoroissa perättiin lisäarvoa, kansallista liikkumavaraa sekä kustannustehokkuutta. Muutama jäsenvaltio korosti, että pitkäaikaiset metsäsuunnitelmat on poistettava asetusesityksestä. Metsien tilan seuranta on eri asia kuin suunnitelmat.

Komission varapuheenjohtaja Šefčovič kiitti Suomea ja muita delegaatioita selkeistä näkemyksistä, jotka sisälsivät huolia ja ehdotuksia. Hän totesi niiden laajan kannatuksen jäsenvaltioiden keskuudessa ja vakuutti, että komissio ottaa huolet vakavasti.

Asetuksen tarkoitus on Šefčovičin mukaan täydentää kansallista tiedonkeruuta, käytössä olevaa koordinaatiota ja raportointia. On tarpeen turvata tietojen luottamuksellisuus. Tietojen laatu on sekä komission että jäsenvaltioiden vastuulla.

Metsäyksikköön komissio pyrkii lisäämään selkeyttä. Sitä varten on tulossa työpaja. Šefčovič piti liitteen III indikaattoreita tarpeellisina, jotta voidaan pureutua ilmastonmuutoksen seurauksiin. Vaikka näillä indikaattoreilla ole vielä sovittuja standardeja, niitä voidaan ottaa käyttöön asteittain. Hän sanoi ymmärtävänsä huolen lisäkustannuksista. Keskustelua pitää jatkaa asiantuntijatasolla.

Puheenjohtaja päätti asiakohdan toteamalla keskustelun olleen intensiivistä ja huolia oli ilmaistu. Puheenjohtajalla onkin työtä tehtävänä. Jo kuluvalla viikolla ja lokakuun alkupuolella työ jatkuu asiantuntijoiden kesken.

e) EU:n ja Länsi-Balkanin eläinlääkintäpalveluiden huippukokous (Budapest, 11. syyskuuta 2024) (13487/24) (Fallenius)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio kertoi EU:n ja Länsi-Balkanin eläinlääkintäviranomaisten huippukokouksesta, joka järjestettiin 11.9.2024 Budapestissa. Kokouksessa keskusteltiin EU:n eläintautitilanteesta ja myös niistä tukivälineistä, joilla Länsi-Balkanin maiden eläinlääkintähallintoja tuetaan saavuttamaan Euroopan unioniin liittymisen edellytyksenä olevat vaatimukset. Kokouksessa Länsi-Balkanin maat kertoivat omista toimistaan. Balkanin alueella on tehty merkittävää alueellista yhteistyötä eläintautien torjunnassa komission koordinoimana. Hyviä tuloksia on saavutettu mm. raivotaudin ja lumpy skin-taudin (LSD) torjunnassa rokotusten avulla. Puheenjohtaja korosti, että eläintaudit eivät tunne rajoja ja alueellisen yhteistyön vahvistaminen on myös EU:n etu.

Yhteensä viisi jäsenvaltiota piti asiakohdassa puheenvuoron. Puheenvuoroissa korostettiin sitä, että eläintaudit eivät tunne valtioiden rajoja ja kuinka tärkeää EU:n on tarjota asiantuntija-apua Länsi-Balkanin maille. Yhdessä puheenvuorossa toivottiin rokotteiden yhteishankintaa.

Komissaari Wojciechowski kiitti kokouksen järjestelyistä ja näki tärkeänä, että Länsi-Balkanin maiden kanssa käydään keskustelua. Komissaari totesi, että EU:lla ja alueen mailla on vahvaa yhteistyötä eläinlääkintäpalveluissa. Hyvänä esimerkkinä komissaari piti lumpy skin –taudin torjuntaa. Komissaari korosti myös rokotteiden merkitystä ennaltaehkäisevänä välineenä.

f) PPR-tautiepidemia (Peste des Petits Ruminants) – eurooppalainen ongelma – toteutetut toimenpiteet (13572/24) (Fallenius)
Kreikan tiedotusasia

g) Toimet afrikkalaisen sikaruton leviämisen vähentämiseksi Ruotsissa (13459/24) (Fallenius)
Ruotsin tiedotusasia

Asiakohdat f) ja g) käsiteltiin yhdessä. Puheenjohtaja avasi keskustelun viittaamalla Kreikan ja Ruotsin tausta-asiakirjoihin.

Kreikka alusti asiaa toteamalla, että tautitapaukset ovat ensimmäisiä tällä alueella. Kreikka totesi, että maa on tehnyt tiukempia lisätoimenpiteitä, jotta epidemia ei leviä. Työhön on valjastettu useita hallinnon asiantuntijoita, eläinlääkäreitä ja myös puolustusvoimien henkilöstöä. Rajoitustoimilla on ollut raskas vaikutus useisiin karjankasvattajiin. Kreikka totesi, että epidemialla ja viime vuoden tulvilla

on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ja toivoi tukea tilanteessa niin taudista kärsineille tiloille kuin rajoitusten alla oleville tiloille.

Ruotsi esitteli oman asiakohtansa ja kertoi Ruotsin toimista afrikkalaisen sikaruton (ASF) selättämiseksi. Yhdessä metsästäjien ja paikallisten viranomaisten kanssa tehdyn työn tuloksena Ruotsi voi todeta olevansa vapaa ASF-taudista noin vuosi ensimmäisen tautitapauksen löytämisen jälkeen. Ruotsi totesi, että he auttavat ja jakavat kokemuksiaan maille, jotka ovat kamppailleet taudin kanssa.

Suomi onnitteli Ruotsia ASF:n selättämisestä. Ruotsin avoin viestintä epidemian eri vaiheissa on ollut hienoa ja tiedon jakaminen tärkeää, mikä on myös edistänyt tautitietoisuutta muissa jäsenvaltioissa.

Yhteensä kymmenkunta jäsenvaltiota piti asiakohdassa puheenvuorot. Puheenvuoroissa osoitettiin sympatiaa Kreikan työlle PPR-taudin torjumisessa ja onniteltiin Ruotsia. Monessa maassa on käynnissä aktiivisia toimia eläintautitietoisuuden lisäämiseksi ja kampanjoita, jotka on suunnattu myös kuluttajille. Puheenvuoroissa korostettiin myös EU:n yhteisiä toimia tautien torjumisessa ja ennaltaehkäisyssä. Tilanteen kartoittaminen ja varautuminen ovat tärkeä osa taudinehkäisyä.

Komissaari Wojciechowski totesi, että kesä on ollut eläintautien näkökulmasta vaikea EU:ssa. PPR-tauti on ensimmäistä kertaa levinnyt intensiivisesti. Komissio seuraa tilannetta tarkasti ja EU tarjoaa tilanteessa taloudellista tukea mm. lihatuotteiden hävittämiseen, testaukseen ja näytteenottoon. Komissaari korosti taudin aikaista havaitsemista korkean riskin alueilla. Komissaari viittasi myös yhteisen markkinajärjestelyasetuksen tarjoamiin toimiin ja kiitti Kreikkaa sen tekemistä toimista, jotka menevät joltain osin pidemmälle kuin mitä lainsäädäntö vaatii. Lopuksi komissaari onnitteli Ruotsia hyvästä työstä.

h) Kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevaa pakollista sähköistä rekisteröintijärjestelmää koskevan poikkeuksen tarve (13285/24) (Fallenius)
Puolan tiedotusasia

Puolan ministeri viittasi alustuksessaan kevään 2024 viljelijäprotesteihin, joissa vastustettiin mm. kasvavaa byrokratiaa. Puolan ministerin mukaan useista EU:n säädöksistä aiheutuu lisää hallinnollista taakkaa maataloussektorille. Puola totesi, että säädös koskien kasvinsuojeluaineiden käytön pakollista sähköistä rekisteröintiä aiheuttaa ylimääräistä ja perustelematonta taakkaa. Puola korosti, että säädöksen toimeenpanoon tulisi varata kunnolla aikaa ja toimeenpanon määräaikaa pitäisi lykätä eteenpäin kahdella vuodella. Toimeenpanoon sisältyy monta vaihetta aina IT-järjestelmien rakentamisesta viljelijöiden kouluttamiseen.

Lähes parikymmentä jäsenvaltiota käytti puheenvuoron asiakohdassa. Suurimmassa osassa puheenvuoroja todettiin, että toimeenpanon aika on liian lyhyt ja hallinnollinen taakka suuri. Muutamassa puheenvuorossa lykkäystä toivottiin vuoteen 2028. Yhdessä puheenvuorossa todettiin, että he eivät ole vastaan Puolan pyyntöä, mutta toimeenpano on jo alkanut asian osalta. Yksi jäsenvaltio totesi selkeästi, että se ei kannata Puolan ehdotusta. Jäsenvaltioilla on ollut kolme vuotta aikaa toimeenpanna säädös ja kasvinsuojeluaineiden käytön seuranta on tärkeää, jotta voidaan taata tasainen pelikenttä.

Komissaari Wojciechowski totesi, että kasvinsuojeluaineiden käyttö on tärkeä aihe kansanterveyttä, ympäristöä ja maataloustuotantoa ajatellen. Vuodesta 2010 ammattimaisia käyttäjiä on vaadittu kirjaamaan muistiin kasvinsuojeluaineiden käyttönsä. Nämä rekisteritilastot pitää tarjota kansallisten viranomaisten käyttöön aina niitä pyydettäessä ja jäsenvaltioiden tulee pitää tilastoja kasvinsuojeluaineiden käytöstä alueellaan. Tätä vaatimusta ei olla kuitenkaan seurattu systemaattisesti tai vertailukelpoisesti eri jäsenvaltioissa. Vuonna 2022 laajennettiin raportointivaatimusta uuden tilastoasetuksen (nk. SAIO) yhteydessä. Asetuksen pitäisi astua voimaan ensi vuonna. Komissio on hyväksynyt täytäntöönpanoasetuksen vuonna 2023, jossa todetaan, että vuodesta 2026 eteenpäin tiedot pitää säilyttää sähköisessä muodossa, jotta jäsenvaltiot voivat raportoida tietoja Eurostatille vuodesta 2027 eteenpäin. Komissaari totesi, että sähköisen kirjanpidon lykkääminen toisin sanoen vaarantaa jäsenvaltioiden mahdollisuudet vastata uuden lainsäädännön velvoitteisiin. Sähköinen kirjanpito on myös

linjassa yhä lisääntyvän digitalisaation kanssa. Komission arvion mukaan sähköinen kirjanpito nimenomaan vähentää hallinnollista taakkaa. Komissaari totesi toisaalta ymmärtävänsä, että sähköinen kirjanpito voi olla hankala joillekin viljelijöille. Tästä syystä täytäntöönpanoasetus mahdollistaa eräänlaisen siirtymäajan siirtymisessä paperimuotoisesta kirjanpidosta sähköiseen. Lisäksi jäsenvaltiot voivat tukea viljelijöitä kehittämällä käyttäjäystävällisiä tietokantoja. Komissio kannusti jäsenvaltioiden torjunta-aine- ja tilastoviranomaisia tekemään tiivistä yhteistyötä maatalousjärjestöjen kanssa.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen toteamalla, että monet puheenvuoron käyttäneet jäsenvaltiot kannattivat Puolan ehdotusta. Jonkinlainen lykkäys tai jousto saattaisi olla tarpeen. Puheenjohtaja totesi, että aihetta kannattaisi käsitellä uudestaan.

i) FAO:n maatalouskomitean kotieläinten alakomitean toinen istunto (Rooma, 16.–18. heinäkuuta 2024) (13455/24) (Fallenius)
Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio alusti asian toteamalla, että se seuraa asiaa suurella mielenkiinnolla komitean kokouksen tuloksia. Puheenjohtajavaltion mielestä komitean pyyntö FAO:lle luoda globaali toimintasuunnitelma kestävään kotieläinjärjestelmään siirtymisessä on tärkeä kestävien ruokajärjestelmien edistämiseksi.

Komissaari Wojciechowski kertoi tarkemmin kokouksen tuloksista. Kotieläimet ovat keskiössä monessakin eurooppalaisessa keskustelussa, mutta usein niihin keskitytään vain kielteisessä mielessä. Komissaari piti hyvänä komitean kokonaisvaltaista keskustelua kotieläintaloudesta ja keskustelussa otettiin huomioon myös kotieläintalouden myönteiset vaikutukset. Lisäksi löytyi laaja yhteisymmärrys siitä, että kotieläinalaa kohtaavat erilaiset haasteet ja tarvitaan kestäviä muutoksia koko alaa varten, mukaan lukien pienet tuottajat. Keskustelu ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta oli keskeisessä asemassa. Lisäksi oltiin yksimielisiä siitä, että pitää parantaa metodologiaa kasvihuonekaasulaskennassa ja raportoinnissa. Kuivien alueiden ja metsälaidunjärjestelmien kestävä hallinnointi määritettiin avainkysymyksiksi niin hiilen varastointia kuin ruokaturvaa ajatellen. Alakomitea kehotti FAO:ta pohtimaan yhteyksiä kotieläintuotannon ja kestävän luonnonvarojen hallinnoinnin kesken. Olipa kyseessä sitten maaperä, maa- tai vesivarat. Lisäksi kehotettiin kehittämään innovatiivisia ratkaisuja kotieläinten kestävään kasvatukseen. EU pyysi monien muiden kanssa FAO:ta kehittämään globaalia toimintasuunnitelmaa. Näistä ei voi keskustella vain EU-tasolla. Komissaari onnitteli myös Irlantia tehokkaasta toiminnasta työvaliokunnan puheenjohtajana. Komissaari nosti lopuksi myös sekatuotantotilojen tärkeyden ja huolestuttavan kehityksen niiden nopeassa vähenemisessä.

Jäsenvaltiot eivät käyttäneet puheenvuoroja tässä kohdassa.

j) Maatalousalan vähämerkityksisen tuen lisääminen (13588/24) (Kallio)
Saksan tiedotusasia, jota Ranska tukee

Asiakohta käsiteltiin kohdassa 7.

Komissaari Wojciechowski kertoi asian kuuluvan kilpailukomissaari **Vestagerin** vastuulle. Komissio arvioi tarkasti Saksan esittämää pyyntöä vähämerkityksisen tuen (de minimis) ylärajan nostamisesta 50 000 euroon. Komissio on jo ehdottanut rajan nostoa 37 000 euroon.

Saksa perusteli ehdotustaan. Viljelijät ja hallinto olisi vapautettava turhasta byrokratiasta, ja de minimis tuella voidaan reagoida yllättäviin tilanteisiin, jotka nykyolosuhteissa lisääntyvät. Korkeampi yläraja valtiontukien maksamiselle toisi lisää joustavuutta jäsenvaltioille. Keskustelussa **13 jäsenvaltiota** tuki Saksan ehdotusta. Inflaatio ja maatalouden kohtaamat kriisit nähtiin myös perusteina. **Muutama jäsenvaltio** suhtautui Saksan ehdotukseen kriittisesti. Huolta osoitettiin erityisesti kilpailun vääristymisestä sisämarkkinoilla. Eräs jäsenvaltio piti komission ehdottamaa rajaa riittävänä.

k) **Kuivuuden uhka Välimeren alueen jäsenvaltioiden primäärisektoreille (MED9-maatalousministerikokous, Kypros 1.-3. syyskuuta 2024) (13305/24) (Kallio)**
Kyproksen tiedotusasia

Komissaari Wojciechowski kertoi muuttuvien sääolosuhteiden (erityisesti tulvat ja kuivuus) vaikeuttavan viljelijöiden olosuhteita, minkä vuoksi maatalouden resilienssiä on vahvistettava jatkuvasti.

Kypros kertoi kuivuuden aiheuttaman tilanteen olevan ennennäkemättömän haasteellinen. Välimeren alueen ministerit korostavat solidaarisuuden ja yhteistyön merkitystä kuivuuden alkutuotannolle aiheuttamiin haasteisiin varautumisessa ja reagoinnissa ja ovat sopineet yhteisestä lähestymistavasta koskien kestävää veden käyttöä ja hallintaa. Tarvitaan uusia teknologioita ja parhaiden käytäntöjen jakamista, joilla voidaan hallita veden niukkuutta ja kastelujärjestelmiä, integroitu lähestymistapa YMP:n veteen liittyvien toimien yksinkertaistamiseksi. Myös kuluttajien olisi käytettävä vettä säästeliäämmin.

Välimeren alueen jäsenvaltiot ja muutama muukin jäsenvaltio käyttivät keskustelussa tiedotusasiaa tukevan puheenvuoron. Ilmastonmuutokseen sopeutumista korostettiin ja seuraavan komission kaudella julkaistavaa vesiresilienssiä käsittelevää stratregiaa pidettiin tärkeänä aloitteena, yleisesti EU:n toimille nähtiin tarvetta. Jätevesien hyödyntäminen, tutkimus- ja innovaatiot sekä uusien genomitekniikoiden hyödyntäminen kasvinjalostuksessa nousivat esille tältä osin. Eräs jäsenvaltio muistutti, että veteen liittyvät ongelmat koskettavat koko unionia.

Myös **Suomi** käytti puheenvuoron, jossa todettiin kuivuuteen ja hydrologisiin ääri-ilmiöihin varautuminen tärkeäksi. Suomessakin maatalouteen vaikuttavia kuivuusjaksoja esiintyy aiempaa tiheämpään ja ne ovat pidempiaikaisia. YMP:n rahoituksen käytön sujuvoittaminen, myös vesienhallinnan tarpeet huomioiden, on tervetullutta. Jäsenmaiden olosuhteet ovat kuitenkin hyvin erilaiset ja kansallinen harkinta keinoissa ja painotuksissa on erittäin tärkeää. Kustannustehokkuus toimenpiteiden kohdentamisessa on tarpeen pitää mielessä. Siellä missä koetaan niukkuutta vedestä, erityisen tehokasta on veden hävikin vähentäminen.

l) **Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset**
EBA-maista tuotavaa riisiä koskeva automaattinen suojatoimenpide (13525/24 + COR 1) (Kallio)
Italian tiedotusasia, jota Bulgaria, Espanja, Kreikka, Portugali ja Romania tukevat

Komissaari Wojciechowski kertoi komission arvioivan suojatoimenpiteiden ottamista käyttöön kauppa- ja kehityspoliittiset sekä poliittiset suhteet huomioiden, sillä kehittyviä maita ei tulisi kohdella syrjivästi. Riisi on arkaluontoinen aihe kauppaneuvotteluissa, ja tuonnin rajoituksia EBA-maille voidaan tehdä vain rajallisesti.

Italia painotti yhteistyön merkitystä EBA-maiden kanssa. Riisintuonnin lisääntyminen on johtanut EU:n markkinoiden epävakauteen samalla, kun EU:n oma riisintuotanto lisääntyy. Italia vetosi puheenjohtajavaltioon, jotta automaattiset suojatoimenpiteet voitaisiin ottaa käyttöön.

Tiedotusasian allekirjoittaneiden maiden lisäksi muutama jäsenvaltio tuki aloitetta. Kaksi jäsenvaltiota oli sen sijaan kriittistä suojatoimien käytölle korostaen EU:n alueelle suuntautuvan viennin merkitystä noille maille.

m) **Asetuksen (EU) 2024/1392 4 artiklan 1 kohdan mukaiset suojatoimenpiteet ja erityisesti Ukrainasta peräisin olevien munien tuonnin kieltäminen (13482/24) (Kallio)**
Bulgarian tiedotusasia, jota Romania tukee

Komissaari Wojciechowski kertoi komission seuraavan aktiivisesti tuonnin kehittymistä kaikkien seitsemän herkän tuotteiden kohdalla. Komissio vastaa Bulgarian pyyntöön asettaa väliaikainen tuontikielto Ukrainasta peräisin oleville munille pian.

Bulgaria kertoi kananmunien tuonnin viisinkertaistuneen ja Ukrainasta tuotavien kananmunien olevan tullinkin kanssa maan tuotantohintoja alhaisemmat, mikä aiheuttaa vaikeuksia markkinoilla ja laskee tilojen kannattavuutta. Näiden syiden vuoksi Bulgaria on vedonnut EU:n komission ATM-säännöstön mukaisen tuontikiellon asettamiseksi.

Moni jäsenvaltio tuki Bulgarian vetoomusta, mutta jäsenvaltiot muistuttivat myös Ukrainan tukemisen merkityksestä. Keskustelussa kuului myös kriittisiä ääniä, joissa peräänkuulutettiin sitä, että jokainen päätös tuonnin rajoittamisesta pitää perustua tietoon. Eräs Ukrainan rajalla sijaitseva valtio kertoi asettaneensa myös yksipuolisia tuontikieltoja EU:n toimien riittämättömyyden takia.

n) Sinikieliviruksen leviämisen vaikutukset ja seuraukset – YMP:n kriisivarauksen käytön toteutettavuus (13524/24) (Kallio)
Belgian tiedotusasia

Komissaari Wojciechowski kertoi komission olevan huolissaan eläintautien leviämisestä ja tekevänsä kaikki tarvittavat toimet niiden ehkäisemiseksi.

Belgia kertoi, että sinikielitauti on levinnyt tuhansille tiloille. Se vaikuttaa sekä naudan- että lampaanlihan tuotantoon erittäin haitallisesti, missä on kärsitty miljoonatappiot. Eläimiä on kuollut ja kannattavuus yleisesti alalla laskenut sekä työvoiman tarve tiloilla lisääntynyt. Rehukustannukset ovat nousseet ja on syntynyt epämuodostuneita sikiöitä. Belgia pyytää tukea EU:n maatalousvarannosta ja vetoaa EU:n komissioon epidemian ehkäisemiseksi. **13 jäsenvaltiota** käytti Belgiaa tukevan puheenvuoron. Moni jäsenvaltio kertoi taudin levinneen omille alueilleen ja aiheuttavan vastaavia ongelmia. Korostettiin myös ennakoitavien toimien merkitystä. Muutama jäsenvaltio ehdotti EU-tason toimina rokotuksia, joilla epidemiaa voitaisiin ehkäistä.

Asiakohdat k), l), m) ja n) käsiteltiin yhdessä.

Suomen edustajat
Ministeri Essayah, ea. Mattila, Kaila, Fallenius MMM; Fant VNK; Hirvonen, Pokki, Valonen, Kytölä, Kallio, Ratasvuori EUE

Asiakirjat
Mainittu asiakohdittain

Liitteet -

Viite -